

Sygn. akt I KZ 14/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **P. G.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia 2022 r.,
zażalenia skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego
w Z. z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt VII Ka (...), o odmowie przyjęcia osobistej
kasacji skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 25 lutego 2021 r.,
sygn. akt VII Ka (...),
na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 §
3 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do
ponownego rozpoznania Prezesowi Sądu Okręgowego w Z.**

UZASADNIENIE

W sprawie P. G. Sąd Okręgowy w Z., wyrokiem z dnia 25 lutego 2021 r., sygn. akt VII Ka (...), zmienił poprzez korektę opisu czynu i jego kwalifikacji prawnej wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 27 lipca 2020 r., sygn. akt II K (...).

Osobistą kasację od tego wyroku w dniu 19 listopada 2021 r. (data prezentaty) wniósł P. G. (k. 438). W tym piśmie zawarł również wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia i wniesienia kasacji.

Zarządzeniem upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w Z. z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt VII Ka (...), odmówiono przyjęcia osobistej kasacji skazanego z uwagi na wniesienie jej przez osobę nieuprawnioną, a także brak złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego, otwierającego

procedurę kasacyjną. W tym samym dniu, odrębnym zarządzeniem, odmówiono skazanemu wyznaczenia obrońcy z urzędu ze wskazaniem, że z uwagi na brak złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego, otwierającego procedurę kasacyjną, wyznaczenie obrońcy celem sporządzenia i wniesienia kasacji jest już bezprzedmiotowe.

Na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji osobiste zażalenie wniósł P. G.. W piśmie datowanym na 18 stycznia 2022 r. wskazał jedynie, że „wnosi zażalenie” na to zarządzenie (nazywając je postanowieniem), z kolei w piśmie uzupełniającym, datowanym na 20 stycznia 2022 r., podniósł, że jego zdaniem zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., tj. nie miał on obrońcy w wypadku istnienia uzasadnionych wątpliwości co do jego poczytalności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Niezależnie od argumentacji podniesionej w zażaleniu, zaskarżone zarządzenie nie mogło się ostać, z uwagi na zaistnienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 40 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. Wyrok Sądu odwoławczego został wydany w składzie trzech sędziów, w którym zasiadała SSO J. C. Ś. (k. 443). Zaskarżone zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji również zostało wydane przez tego sędziego (k. 452). Dodatkowo poprzedzające je zarządzenie o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu rozważenia wniesienia kasacji również zostało wydane przez SSO J. C. Ś. (k. 450).

Zgodnie z art. 40 § 3 k.p.k. sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem o wznowienie, zaskarżonego w trybie kasacji lub objętego skargą nadzwyczajną, nie może orzekać co do tego wniosku, kasacji lub skargi. Zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem Sądu Najwyższego, zwrot „orzekać co do wniosku, kasacji lub skargi”, oznacza, że wyłączenie sędziego obejmuje nie tylko merytoryczne rozpoznanie kasacji, wniosku lub skargi, ale również orzekanie co do ich dopuszczalności. Innymi słowy sędzia jest wyłączony od wydawania wszelkiego rodzaju decyzji „blokujących” kasację, wniosek lub skargę. Za takie decyzje uznaje się także te zarządzenia, które pozostają w ścisłym związku z wydaniem zarządzenia w przedmiocie ich dopuszczalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1996 r., II KZ 34/96; postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 26 lutego 2007 r., IV KZ 12/07; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2013 r., V KZ 31/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2013 r., V KZ 44/13).

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni aprobuje wskazaną wykładnię art. 40 § 3 k.p.k. Prowadzi ona do wniosku, że jeżeli zarządzenie blokujące przyjęcie kasacji do rozpoznania wydał sędzia, który jednocześnie zasiadał w składzie sądu wydającego wyrok zaskarżony kasacją, to zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. Dlatego też bez wątpienia zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza w sytuacji powstałej w niniejszej sprawie, gdy sędzia brał udział w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji i jednocześnie wydał zarządzenie o odmowie jej przyjęcia.

Mając na uwadze powyższe należało uchylić zaskarżone zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji bez merytorycznego badania jego zasadności i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Prezesowi Sądu Okręgowego w Z. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy baczyć, aby nie doszło do obrazy art. 40 § 3 k.p.k. rozumianego w taki sposób, jak przedstawiono to powyżej.